

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА

Кафедра філософії, соціології
та релігієзнавства

Завдання
магістерського комплексного тесту для вступу на освітній рівень магістра
за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та
поведінкові науки» (соціологічна складова)

Автори:
к. філос. н., доц. Гайналь Т.О.,
к. істор. н., доц. Кучера І.В.

Гайналь Т.О., Кучера І.В.

Завдання магістерського комплексного тесту для вступу на освітній рівень магістра за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» (соціологічна складова). Івано-Франківськ. 2022. 39 с.

Рецензенти:

Дойчик М.В., д. філос. наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Даниляк Р.П., канд. філос. наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Рохман Б.М., канд. філос. наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Розглянуто і рекомендовано кафедрою філософії, соціології та релігієзнавства факультету психології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Протокол №10 від 23 березня 2022 року.

© Гайналь Т.О., Кучера І.В., 2022

1. Оберіть правильну послідовність трьох стадій розвитку людського інтелекту (згідно з О. Контом)
позитивна, метафізична, теологічна
метафізична, теологічна, позитивна
теологічна, метафізична, позитивна
жодна відповідь не правильна
2. Хто з-поміж вчених поділяв соціологію на «соціальну статику» і «соціальну динаміку»?
Е. Дюркгайм
О. Конт
М. Вебер
К. Маркс
3. Згідно з О. Контом теорія соціального порядку, яка вивчає умови існування та закони функціонування суспільства – це:
соціологія
соціальна динаміка
соціальна статика
соціальна фізика
4. Згідно з О. Контом теорія соціального прогресу, яка вивчає закони розвитку і зміни суспільства – це:
{
соціологія
соціальна динаміка
соціальна статика
соціальна фізика
5. Вкажіть варіант з рисами «позитивного» знання в О. Конта
корисне, приємне, гарне, достовірне, потрібне
реальне, корисне, точне, достовірне, організуюче
умоглядне, достовірне, доказове, несуперечливе, точне
корисне, умоглядне, легальне, емпіричне, доказове
6. Вкажіть автора закону трьох стадій розвитку людського інтелекту
Ф. Тьонніс
О. Конт
Г. Зіммель
Г. Лебон
7. Вкажіть автора закону поділу та кооперації праці
Ф. Тьонніс

О. Конт
Г. Зіммель
Г. Лебон

8. На думку О. Конта поширення наукових знань, зростання їхньої суспільної значущості і впливу на всі сторони життя суспільства є характерно для позитивної стадії розвитку суспільства
метафізичної стадії розвитку суспільства
теологічної стадії розвитку суспільства
усі відповіді правильні

9. Спільна ідея, відчуття власної сили і всемогутності, втрата почуття відповідальності, нетерпимість, догматизм, схильність до навіювання, готовність до імпульсивних дій та наслідування лідерів є ознаками суспільства
соціальної спільноти
соціальної групи
натовпу

10. Хто з-поміж мислителів писав про вплив вождя на психіку натовпу
Г. Лебон
О. Конт
А. Шопенгауер
А. Сен-Сімон

11. Хто порівнював вплив вождя на аудиторію з гіпнозом
М. Вебер
Г. Лебон
В. Парето
О. Конт

12. Психологія натовпу Г. Лебона є прикладом
соціетальних течій соціологічного психологізму
групових течій соціологічного психологізму
індивідуалістичних течій соціологічного психологізму
немає правильної відповіді

13. На думку Г. Лебона на зміну «ери еліти» приходять
«ера мас»
«ера інтелектуалів»
«ера політиків»
«ера топ-менеджерів»

14. Які типи натовпів виокремлює Г. Лебон?

різномірні та однорідні
складні та прості
великі та малі
зовнішні та внутрішні

15. Вуличний натовп, який сформувався стихійно і випадково на місці нещасного випадку є прикладом

різномірного (гетерогенного) натовпу
однорідного (гомогенного) натовпу
складного натовпу
простого натовпу

16. Наслідком перебування людини у натовпі є

усі відповіді правильні
деперсоналізація
знеособлення
втрата індивідуальності

17. Вкажіть автора «теорії наслідування»

Г. Тард
Г. Лебон
В. Мак-Дугал
Л. Ворд

18. Назвіть автора роботи «Закони наслідування»

Г. Тард
Г. Лебон
В. Мак-Дугал
Л. Ворд

19. Які два типи наслідування виокремлює Г. Тард?

звичай та мода
культура та релігія
мистецтво та ЗМІ
немає правильної відповіді

20. Який вид наслідування, на думку Г. Тарда, є домінуючим у традиційному суспільстві?

звичай
мода
ЗМІ
соціальні мережі

21. Який вид наслідування, на думку Г. Тарда, є доміантним у індустріальному суспільстві?

звичай

мода

ЗМІ

соціальні мережі

22. Згідно з теорією Г. Тарда рушійною силою розвитку суспільства є прагнення людей до наслідування

інтерація

інстинкти

«народний дух»

23. Згідно з Г. Тардом загальна характеристика процесу повторення різних форм буття – це:

наслідування

синтез

дифузія

інтерація

24. Яким терміном у концепції Г. Тарда було замінено поняття «еволюція»?

соціальна модифікація

соціальна стратифікація

соціальна дія

соціальна взаємодія

25. Хто з-поміж вчених виділяє неорганічний, органічний і надорганічний види еволюційних процесів?

Л. Гумплович

Г. Бокль

Г. Спенсер

А. Смол

26. Хто з-поміж соціологів застосовував термін «еволюція» для пояснення сутності й особливостей виникнення суспільства?

Г. Спенсер

М. Вебер

Н. Смелзер

Е. Гіденс

27. Які типи соціальних інститутів виокремлює Г. Спенсер?

промислові, професійні, політичні, церковні, обрядові, домашні

промислові, освітні, політичні, церковні, медичні, домашні
фінансово-економічні, освітні, політичні, церковні, медичні, домашні
фінансово-економічні, політичні, церковні, соціальні, культурно-освітні

28. Назвіть вченого який ввів до наукового обігу термін «соціальні інститути».

Г. Спенсер
М. Вебер
Н. Смелзер
Е. Дюркгайм

29. Вкажіть автора роботи «Основи соціології»

Г. Спенсер
М. Вебер
О. Конт
Е. Дюркгайм

30. Які два типи суспільств виокремлює Г. Спенсер?

військове та індустріальне
доіндустріальне та індустріальне
індустріальне та постіндустріальне
відкрите та закрите

31. Яка ідея виступає центральним пунктом вчення Г. Спенсера?

еволюції
революції
модернізації
регресу

32. Вкажіть назву еволюційного процесу що відбувається в суспільстві

надорганічний
органічний
неорганічний
немає правильної відповіді

33. Категорія «соціальна дія» вперше була обґрунтована у працях:

М. Вебера
Е. Дюркгейма
О. Конта
Р. Мертона

34. Згідно з М. Вебером соціальна дія, яка здійснюється на основі
неусвідомлених психологічних імпульсів, почуттів – це:

традиційна

ціннісно-раціональна
афективна
цілераціональна

35. Засновником «розуміючої» соціології є:

Г. Зіммель
Ф. Тьонніс
М. Вебер
Г. Бокль

36. Суб'єктивна мотивація індивіда (групи індивідів) та орієнтація на інших (очікування) у М.Вебера є ознаками
соціальної поведінки
соціальної взаємодії
соціальної дії
соціального конфлікту

37. Оберіть правильний перелік соціальних дій у М.Вебера
афективна, традиційна, ціннісна, цілераціональна
традиційна, афективна, ціннісно-раціональна, ірраціональна
афективна, традиційна, ціннісно-раціональна, цілераціональна
жодна відповідь не правильна

38. Яка релігія, на думку М. Вебера, сприяла зародженню капіталізму
католицизм
протестантизм
іудаїзм
індуїзм

39. Вкажіть типи легітимного панування (за М. Вебером)
традиційне, харизматичне, легальне
тоталітарне, авторитарне, демократичне
формальне, неформальне
легітимне, нелегітимне

40. Харизматичне панування – це:
панування, яке спирається на безперечну довіру до лідера
панування, яке базується на звичаях, традиціях певної поведінки, певного типу підкорення
панування, яке ґрунтується на довірі до права, закону, згідно з яким підкоряються не особистості, а чинним законам
немає правильної відповіді

41. Згідно з М. Вебером соціальна дія, яка передбачає виразне уявлення людиною своєї мети і засобів її досягнення та зворотну реакцію інших людей на свої дії – це

- традиційна дія
- ціннісно-раціональна дія
- афективна дія
- цілераціональна дія

42. Тип панування, яке ґрунтується на довірі до права, закону згідно з яким підкоряються не особистості, а чинним законам – це:

- харизматичне
- легальне
- патріархальне
- традиційне

43. «Аномія» – це:

- стан соціальної системи, за якого значна частина громадян, знаючи про існування обов'язкових норм, ставиться до них негативно або байдуже
- назва спільноти
- процес інституціонального утвердження соціальних норм
- стадія соціалізації особистості

44. Хто з вчених вперше запропонував та обґрунтував поняття «соціальний факт»?

- Р. Дарендорф
- З. Бжезинський
- Е. Дюркгайм
- Р. Арон

45. Хто є автором роботи «Самогубство»?

- Е. Мейо
- Дж. Морено
- Л. Уорнер
- Е. Дюркгайм

46. Як, на думку Е. Дюркгайма, називається стан ціннісно-нормативного вакууму в перехідних суспільствах?

- криза
- соціальний неспокій
- аномія
- соціальна трансформація

47. Зовнішні види дії, що володіють примусовою силою щодо індивіда в Е.Дюркгейма це:
соціальні ролі
соціальні статуси
соціальні фактори
соціальні факти

48. Згідно з Е. Дюркгаймом зовнішньою, емпірично фіксованою ознакою норми чи патології суспільства є
наявність великої кількості малозабезпечених груп
наявність соціальної стратифікації
наявність різних соціальних груп з діаметрально протилежними інтересами
поширеність певного соціального явища або його рідкісність

49. Які типи самогубств виокремлює Е. Дюркгайм?
егоїстичне, альтруїстичне, анемічне
усвідомлене, неусвідомлене
вимушене, добровільне
фаталістичне, анемічне, неусвідомлене

50. Вкажіть тип самогубств (за Дюркгаймом), який є наслідком розриву соціальних зв'язків між індивідом і групою
егоїстичне
альтруїстичне
анемічне
фаталістичне

51. Який тип самогубств (за Дюркгаймом) є наслідком втрати людиною звичного способу життя та не можливості адаптуватися до нових соціальних умов.?
егоїстичний
альтруїстичний
анемічний
фаталістичний

52. Згідно з Е. Дюркгаймом солідарність це:

вищий моральний принцип і вища універсальна цінність
стан розбалансованості соціальних норм
поширеність певного соціального явища або його рідкісність
правила поведінки, які регулюють поведінку людей

53. Теорію «кругообігу еліт» розробив

В. Парето
Г. Моска
Р. Міхельс
Й. Шумпетер

54. Вкажіть автора роботи «Трактат про загальну соціологію»

В. Парето
Е. Мейо
Дж. Морено
Л. Уорнер

55. На думку В. Парето кожне суспільство поділяється на
«еліту» і «масу»
«віруючих» і «атеїстів»
«консерваторів» та «реформаторів»
«індивідуалістів» та «колективістів»

56. На думку В. Парето люди, які стоять при владі, займають ключові пости в економіці, культурі – це:

еліта
маси
провокатори
аферисти

57. На думку В. Парето соціальні зміни в суспільстві є наслідком
циркуляції еліт
науково-технічного прогресу
діджеталізації
промислової революції

58. Вкажіть автора тези: «...Історія – це кладовище аристократії»

В. Парето
Г. Моска
Х. Ортега-і-Гассет
Р. Міхельс

59. Вкажіть, які два типи еліт послідовно змінюють один одного в теорії
кругообігу еліт В. Парето

«леви» і «лисиці»
«леви» і «вовки»
«лисиці» і «зайці»
«вовки» і «лисиці»

60. Термін «еліта» до наукового обігу ввів

В. Парето

М. Вебер

Е. Дюркгайм

Г. Спенсер

61. На думку В. Парето логічна дія це:

дія, в межах якої чітко простежується логічний взаємозв'язок між поставленою метою і засобом її досягнення

дія, яка ґрунтується на вірі, що впливає з почуттів та інстинктів

дія, яка ґрунтується на афектах

дія, яка ґрунтується на традиціях

61. Вкажіть, які дії на думку В. Парето, є домінуючими у загальній структурі вчинків людей?

нелогічні

логічні

ціннісно-раціональні

цілераціональні

62. Вкажіть автора теорії ескалації нерівності

Г. Ленські

П. Бурдьє

П. Сорокін

К. Маркс

63. Хто з-поміж вчених виокремив такі універсальні критерії соціальної стратифікації, як якість, виконання та володіння?

П. Сорокін

Л. Уорнер

К. Девіс

Т. Парсонс

64. Поділ в суспільстві на основі статевої приналежності – це:

гендерна ідентифікація

гендерна маргіналізація

гендерна установка

гендерна стратифікація

65. Економічний і соціокультурний стан людей, які мають мінімальну кількість ліквідних цінностей та обмежений доступ до соціальних благ – це стратифікація

диференціація
бідність
усі відповіді правильні

66. Який закон стверджує, що чим нижчий дохід, тим більша частка витрат призначена на харчування

закон Швабе
закон Райта
закон Енгеля
закон Мальтуса

67. Хто з-поміж авторів теорій соціальної стратифікації у структурі капіталістичного суспільства виокремив такі чотири класи, як: робітничий клас позбавлений власності; дрібна буржуазія; позбавлені власності «білі комірці»; адміністратори і менеджери

К. Маркс
М. Вебер
Л. Уорнер
П. Сорокін

68. Хто з-поміж вчених здійснив аналіз соціальної стратифікації через такі поняття, як «соціальний простір» та «соціальна дистанція»

П. Сорокін
Д. Голдторп
Р. Мертон
К. Маркс

69. Ієрархічно організована структура соціальної нерівності, яка існує в певному суспільстві в певний історичний період – це:

соціальний поділ
соціальна стратифікація
соціальне рангування
усі відповіді правильні

70. Яке поняття включає в себе як об'єктивні (економічні, професійні, освітні) так і суб'єктивні (ціннісні орієнтації, стиль поведінки) відмінності між групами людей?

соціальна диференціація
соціальна стратифікація
соціальна мобільність
соціальна трансформація

72. Велика сукупність людей, які різняться за своїм становищем у соціальній ієрархії суспільства – це:

- страта
- організація
- інститут
- система

73. Який вчений виокремив майнову нерівність, престиж та владу як основні компоненти нерівності людей?

- П. Сорокін
- М. Вебер
- Б. Барбер
- Е. Шилз

74. Вкажіть критерії соціальної стратифікації (за П. Сорокіним)

- дохід, влада, освіта, престиж
- дохід, влада, вік, стать
- освіта, престиж, вік, релігійна приналежність
- етнічна приналежність, влада, освіта, престиж

75. У соціології термін «стратифікація» вперше був вжитий

- П. Сорокіним
- М. Вебером
- Б. Барбером
- Е. Шилзом

76. Вкажіть вченого який стверджував, що у сучасному суспільстві основним критерієм соціальної диференціації є доступ до інформації.

- А. Турен
- Л. Уорнер
- Б. Барбер
- Е. Шилз

77. Вкажіть відкритий тип стратифікованого суспільства

- класове суспільство
- рабовласницьке суспільство
- станове суспільство
- кастове суспільство

78. Який вчений виокремив такі три форми стратифікації як: політичну, економічну та професійну?

- П. Сорокін
- Р. Мертон

Т. Парсонс
Л. Уорд

79. Поділ населення на правлячу меншість і підпорядковану більшість це
політична стратифікація
економічна стратифікація
професійна стратифікація
цифрова стратифікація

80. Вкажіть форму стратифікації в основі якої лежить рівень доходу
політична
економічна
професійна
цифрова

81. Вкажіть суб'єктивний критерій стратифікації
дохід
освіта
влада
престиж

82. На думку П. Бурдьє освіта, знання, вміння, стиль життя є складовими
економічного капіталу
культурного капіталу
соціального капіталу
символічного капіталу

83. Автор теорії соціальної мобільності
В. Мур
Б. Барбер
Л. Козер
П. Сорокін

84. Термін «кар'єра» є синонімом
горизонтальної мобільності
міжгенераційної мобільності
внутрішньогенераційної мобільності
географічної мобільності

85. Хто ввів у науковий обіг поняття «міграція»
О. Конт
Е. Дюркгайм

Е. Равенштейн

Л. Побулавець

86. Рух індивідів між різними соціальними позиціями продовж якого вони здійснюють перехід від однієї соціальної групи до іншої – це
соціальна стратифікація
соціальна диференціація
соціальна мобільність
соціальна нерівність

87. Соціальна мобільність – це
ієрархічно організована структура соціальної нерівності, яка існує в певному суспільстві в певний історичний період
об'єктивні (економічні, професійні, освітні) і суб'єктивні (ціннісні орієнтації, стиль поведінки) відмінності між групами людей
рух індивідів між різними соціальними позиціями продовж якого вони здійснюють перехід від однієї соціальної групи до іншої
сукупність людей, які різняться за своїм становищем у соціальній ієрархії суспільства

88. Вкажіть тип соціальної мобільності, що передбачає перехід індивіда з однієї соціальної групи до іншої без зміни соціального статусу
внутрішньогенераційна
вертикальна
горизонтальна
міжгенераційна

89. Вкажіть тип соціальної мобільності, що передбачає перехід індивіда з однієї соціальної групи до іншої зі зміною соціального статусу
вертикальна
горизонтальна
циклічна
маятникова

90. Горизонтальна мобільність це:
висхідна або нисхідна мобільність окремої людини впродовж її життя
рух індивіда по соціальній шкалі між різними поколіннями
рух індивіда з однієї соціальної групи до іншої без зміни соціального статусу
рух індивіда з однієї соціальної групи до іншої зі зміною соціального статусу

91. Вертикальна мобільність це:
усі відповіді правильні
рух індивіда по соціальній шкалі між різними поколіннями

рух індивіда з однієї соціальної групи до іншої без зміни соціального статусу
рух індивіда з однієї соціальної групи до іншої зі зміною соціального статусу

92. Внутрішньогенераційна мобільність це:

висхідна або нисхідна мобільність окремої людини впродовж її життя

рух індивіда по соціальній шкалі між різними поколіннями

рух індивіда з однієї соціальної групи до іншої без зміни соціального статусу

усі відповіді правильні

93. Міжгенераційна мобільність – це:

висхідна або нисхідна мобільність окремої людини впродовж її життя

рух індивіда по соціальній шкалі між різними поколіннями

рух індивіда з однієї соціальної групи до іншої без зміни соціального статусу

рух індивіда з однієї соціальної групи до іншої зі зміною соціального статусу

94. Висхідна або низхідна мобільність окремої людини впродовж її життя – це:

циклічна мобільність

міжгенераційна мобільність

внутрішньогенераційна мобільність

міграція

95. Рух індивіда по соціальній шкалі між різними поколіннями – це:

горизонтальна мобільність

міжгенераційна мобільність

внутрішньогенераційна мобільність

вертикальна мобільність

96. Вкажіть, який тип соціальної мобільності дає можливість з'ясувати як змінилися соціальні позиції поколінь дітей у порівнянні з поколіннями батьків?

горизонтальна мобільність

міжгенераційна мобільність

внутрішньогенераційна мобільність

вертикальна мобільність

97. Вкажіть назву типу соціальної мобільності у результаті якої індивід збільшує свої доходи, підвищує освіту, здобуває визнання та престиж

висхідна горизонтальна мобільність

нисхідна вертикальна мобільність

висхідна вертикальна мобільність

нисхідна горизонтальна мобільність

98. Вкажіть назву типу соціальної мобільності у результаті якої індивід втрачає свої доходи, владу та престиж

висхідна горизонтальна мобільність
низхідна вертикальна мобільність
висхідна вертикальна мобільність
низхідна горизонтальна мобільність

99. Вкажіть вид мобільності за якого переміщення вниз, вгору або по горизонталі в індивіда відбуваються незалежно від інших

- імобільність
- групова мобільність
- індивідуальна мобільність
- прогрес

100. Зниження статусу політичної партії, яка через поразку на виборах втратила реальну владу є прикладом

- імобільності
- групової мобільності
- індивідуальної мобільності
- висхідної мобільності

101. Доцент кафедри філософії, соціології та релігізнавства стає професором кафедри це приклад

- імобільності
- низхідної вертикальної мобільності
- висхідної вертикальної мобільності
- горизонтальної мобільності

102. Переїзд з одного місця проживання в інше без зміни свого соціального статусу, як-от: доцент Львівського університету стає доцентом Харківського університету є прикладом

- висхідної вертикальної мобільності
- низхідної вертикальної мобільності
- горизонтальної мобільності
- міжгенераційної мобільності

103. Структурна мобільність це:

- спосіб розв'язання соціальних проблем і суперечностей, в основу яких покладено зіткнення інтересів і потреб основних соціальних сил певного суспільства
- рух індивіда по соціальній шкалі між різними поколіннями
- зміни в структурі народного господарства, що відбуваються всупереч волі і свідомості окремих людей (наприклад, скорочення окремих галузей народного господарства або професій)
- обопільний та взаємний вплив двох або більше людей на поведінку один одного

104. Що не може бути причиною групової мобільності?
соціальна революція
міждержавна війна
військовий парад до Дня Незалежності
іноземна інтервенція

105. Що, на думку П. Сорокіна, не є каналом соціальної мобільності?
армія
церква
ЗМІ
освіта

106. Кількість індивідів, які перемістилися соціальними сходами у вертикальному напрямку за певний проміжок часу – це:
інтенсивність мобільності
інтервал мобільності
обсяг мобільності
дистанція мобільності

107. Явище за якого ранг соціального класу відтворюється у незмінному вигляді з покоління в покоління називається
застоєм
класовою структурою
класовою іммобільністю
регресом

108. Індивід, який втратив свій попередній соціальний статус і виявився нездатним адаптуватися до того соціокультурного середовища, в межах якого він змушений функціонувати – це:
студент
мігрант
маргінал
учень

109. Процес зміни постійного місця проживання індивідів чи соціальних груп: переміщення в інший регіон країни або в іншу країну – це:
соціалізація
стратифікація
міграція
адаптація

110. До якої групи чинників, що зумовлюють явище міграції, можна віднести економічну кризу?

шлях міграції
притягання
виштовхування
очікування

111. До якої групи чинників, що зумовлюють явище міграції, можна віднести високу заробітну плату, можливість отримати вищий соціальний статус?

шлях міграції
притягання
виштовхування
очікування

112. Щотижневі поїздки населення від місць проживання до місць роботи, навчання це:

політична міграція
зовнішня міграція
маятникова міграція
нелегальна міграція

113. Термін «соціологія» введений в науковий обіг французьким соціологом О.Контом у

16 ст.
19 ст.
18ст.
17 ст.

114. Реально існуюча сукупність індивідів, яка піддається емпіричній фіксації та характеризується відносною цілісністю і здатністю виступати як самостійний творчий суб'єкт історичної та соціальної дії

суспільство
соціальна спільнота
соціальна група
соціальна організація

115. Суспільство як цілісна соціальна реальність, що відбиває ту чи іншу сторону соціального життя, а також такі об'єктивні явища суспільства, як соціальні відносини, соціальні зв'язки, соціальні організації, соціальні інститути тощо є предметом соціології

об'єктом соціології
завданням соціології
ознакою науковості соціології

116. Найзагальніша система взаємозв'язків і взаємин між людьми, в яких проявляється їхня взаємозалежність одне від одного та які склалися історично велика соціальна група

суспільство

соціальна спільнота

соціальна організація

117. Соціальне оточення людини, сукупність форм діяльності людей, що історично склалися

соціальні умови

соціум

спільнота

суспільство

118. Дія людини, яка співвідноситься з діями інших людей чи орієнтується на них

діяльність

соціальна дія

узгоджена дія

компроміс

119. Система взаємообумовлених соціальних дій, при якій дія одного суб'єкта є одночасно причиною і наслідком у відповідь на дії інших суб'єктів

соціальна взаємодія

діяльність

узгоджена дія

компроміс

120. Що не є соціальною взаємодією

самореалізація

владні відносини

міжособистісне спілкування

співвідношення соціальних статусів

121. Що не є типом соціальних взаємодій

кооперація

конкуренція

конфлікт

самоосвіта

122. Спосіб організації соціальної взаємодії та соціальних зв'язків, що здатний до саморегуляції, самовідтворення та стабільності

- соціальна система
- соціальна спільнота
- соціальна група
- соціалізація

123. Функція соціології, яка полягає у тому, що висновки, рекомендації та пропозиції, які напрацьовані соціологією, стають основою для вироблення та прийняття рішень

- прогностична
- перетворювальна
- інформаційна
- критична

124. Функція соціології, що забезпечує вироблення соціального механізму впровадження у практику рішень щодо функціонування, розвитку й удосконалення соціальних відносин

- перетворювальна
- управлінська
- критична
- світоглядна

125. Функція соціології, яка виявляється у можливості впливати на формування уявлення індивіда про своє призначення в суспільстві, про стан самого суспільства та сприяє формуванню критичної позиції

- перетворювальна
- світоглядна
- критична
- управлінська

126. Функція соціології, яка забезпечує поновлення та збагачення соціологічного знання про різні сфери суспільного життя, розкриває перспективи соціального розвитку, розробляє концепції, теорії, ключові поняття й категорії на основі дослідження соціальної реальності

- теоретико-пізнавальна
- критична
- управлінська
- описово-інформаційна

127. Функція соціології, яка полягає в систематизації, описі, нагромадженні соціологічної інформації, отриманої в результаті проведення соціологічних досліджень, у вигляді аналітичних записок, різних наукових звітів, статей, книг тощо

теоретико-пізнавальна
критична
управлінська
описово-інформаційна

128. Функція соціології, яка проявляється в тому, що формує погляди на соціальні явища і процеси, дає теоретичну основу для практичних дій, спрямованих на розуміння й узгодження інтересів різних соціальних спільнот і груп

теоретико-пізнавальна
критична
управлінська
світоглядно-ідеологічна

129. Функція соціології, яка полягає в тому, що результати соціологічних досліджень використовуються для планування розвитку різних сфер суспільного життя

соціального планування
прогностична
критична
виховна

130. Функція соціології, яка реалізується в тому, що соціологія здатна виробляти науково обґрунтовані прогнози щодо тенденцій розвитку соціальних процесів і спільнот

теоретико-пізнавальна
критична
управлінська
прогностична

131. Функція соціології, яка проявляється в тому, що соціологія, надаючи об'єктивне знання, покликана попереджувати соціальну політику про відхилення від соціального ідеалу, сигналізувати про можливі негативні соціальні явища і наслідки

виховна
прогностична
теоретико-пізнавальна

критична

132. Функція соціології, яка полягає в тому, що соціологічні знання безпосередньо використовуються системою виховання і впливу на свідомість і поведінку людей з метою формування їх соціальних якостей

виховна

пізнавальна

прогностична

світоглядна

133. Відмінність соціології від інших суспільних наук полягає в тому, що вона досліджує окремі сторони суспільного життя

є генералізуючою наукою, бо не вивчає специфічне в суспільствах, а загальне не вивчає взаємозв'язок між явищами, які стосуються предмета дослідження різних наук

не вивчає всі соціальні процеси

134. Відтворення соціальної реальності на абстрактному рівні шляхом виявлення значущих з практичної точки зору закономірних зв'язків і відносин

предмет соціології

теоретична соціологія

теорія

історія соціології

135. Від чого не залежить розвиток предмету соціології

прогресу самого наукового знання

мінливих потреб суспільства

соціального запиту

географічних чинників

136. З другої половини XIX ст. предметне поле соціології обмежувалось вивченням

суспільства у національних кордонах

глобалізованого суспільства

методології

взаємодії людини природою

137. З кінця XX ст. предметне поле соціології складає вивчення

глобалізованого суспільства

суспільства у національних кордонах

взаємодії людини природою

географічних чинників

138. Який з підходів до трактування предмета соціології полягає у розумінні соціології як науки про цілісність і системність суспільства та у вирішенні таких головних аспектів предметної галузі, як соціальна структура, культура, соціальні інститути, глобальні соціальні процеси і зміни

макросоціологічний
мікросоціологічний
емпіричний
теоретичний

139. Який з підходів до трактування предмета соціології акцентує увагу на сфері людської поведінки та свідомості, ставить у центр уваги людину в її повсякденному житті, в усьому багатстві її зв'язків та взаємодій з іншими людьми

макросоціологічний
мікросоціологічний
емпіричний
теоретичний

140. Який з підходів у соціології ядром предмета соціології та основною категорією вважає поняття «соціальна спільнота»

макросоціологічний
мезосоціологічний
емпіричний
теоретичний

141. Загальні та специфічні закони та закономірності розвитку і функціонування історично визначених соціальних систем (на рівні суспільства загалом), механізми дії та форми прояву цих законів та закономірностей в діяльності особистостей, соціальних груп, класів, народів – це

предмет соціології
об'єкт соціології
тенденції розвитку соціології
функції соціології

142. Об'єктивні, істотні, необхідні, стійкі та такі, що повторюються, причинні зв'язки між соціальними явищами та процесами як в окремих соціальних системах та підсистемах, так і в суспільстві в цілому, що виникають внаслідок масової діяльності людей

соціальний закон

тенденції розвитку соціології
соціальний прогрес
соціальний порядок

143. Дає уявлення про суспільство як цілісний організм, про систему соціальних механізмів, розкриває місце і роль основних соціальних зв'язків, формулює принципи соціологічного пізнання
спеціальна соціологічна теорія
загальносоціологічна теорія
галузева соціологія
емпірична соціологія

144. Оберіть теорію, що вивчає закони розвитку і функціонування окремих соціальних спільнот
соціологія спілкування
соціологія села
соціологія освіти
соціологія громадської думки

145. Оберіть галузеву соціологічну теорію
соціологія сім'ї
соціологія праці
соціологія глобалізації
соціологія молоді

146. Соціологія, яка узагальнює фактичний матеріал, будує теорію, розкриває закономірності функціонування суспільства
емпірична
теоретична
соціальна інженерія
загальносоціологічна теорія

147. Рівень практичного впровадження отриманих знань з метою моделювання шляхів вирішення конкретних соціальних проблем
фундаментальна соціологія
соціальна інженерія
теоретична
загальносоціологічна теорія

148. Складова соціології, яка концентрує основну увагу на вивченні фундаментальних наукових проблем, пов'язаних з формуванням знання про соціальну дійсність

теоретична соціологія

емпірична соціологія

спеціальні соціологічні теорії

галузеві соціології

149. Складова соціології, що вивчає окремі сфери суспільного життя, соціальних груп і інститутів, поєднує в собі теоретичний і емпіричний рівні дослідження спеціальні соціологічні теорії

теоретична соціологія

емпірична соціологія

історія соціології

150. Складова соціології, яка орієнтується на дослідження великих соціальних спільнот, на вивчення глобальних соціальних процесів

макросоціологія

мікросоціологія

прикладна соціологія

теоретична соціологія

151. Досліджує соціальні процеси, явища і тенденції, що відбуваються у відносно невеликих соціальних системах, орієнтується на емпіричний опис явищ і подій, що проявляються головним чином у формі безпосередніх соціальних контактів

мікросоціологія

теоретична соціологія

фундаментальна соціологія

макросоціологія

152. Складова соціології, що спрямована на вирішення конкретної соціологічної проблеми, використання знань для удосконалення соціальних процесів, вирішення практичних проблем життєдіяльності суспільства

макросоціологія

мікросоціологія

прикладна соціологія

теоретична соціологія

153. Сукупність певних рис та особливостей суспільних відносин, інтегрована індивідами чи спільнотами у процесі спільної діяльності в конкретних умовах,

яка виявляється в їх стосунках, ставленні до свого місця в суспільстві, явищ і процесів суспільного життя
соціальне
взаємини
соціальні контакти
соціальна взаємодія

154. Загальна якість, притаманна різним групам індивідів – основна риса соціального конфлікту
взаємин
емоційних зв'язків

155. Характер і зміст відносин між індивідами та групами залежно від їх місця у суспільних структурах, ролі, яку вони виконують в них – основна характеристика соціального конфлікту
взаємин
емоційних зв'язків

156. Ставлення індивідів та груп один до одного та оцінка свого становища в суспільстві, явищ і процесів суспільного життя – складова соціального конфлікту
взаємин
суспільного

157. Сукупність певних рис та особливостей суспільних відносин, яка виявляється в стосунках між людьми, ставленні до свого місця в суспільстві
соціальне
суспільне
соціальна взаємодія
соціальний контакт

158. Аспекти «суспільного», які визначаються місцем людей у соціальній структурі, відносинами між соціальними групами та представниками різних класів, націй, трудових колективів тощо
соціальне
психічне
політичне
економічне

159. Соціальне є
окремою сферою суспільства
одна зі сфер суспільного
сферою, що охоплює суспільне
в будь-якому разі тотожне суспільному

160. Поняття «суспільне» застосовується щодо розуміння
суспільства в цілому, взаємодії його сторін – економічної, політичної,
ідеологічної і т.д.
соціальної діяльності
соціальної дії
соціальної поведінки

161. Різні взаємодії та зв'язки між окремими людьми або групами людей, які
встановлюються в процесі їхньої спільної практичної та духовної діяльності
соціальні відносини
соціальні цінності
соціальні норми
соціальні інститути

162. Реальні відносин, які створені людьми в суспільстві
соціальне
дійсність
світ
культура

163. Методологічний підхід, що за основу аналізу бере не окремого індивіда, а
взаємодії індивідів у групі, суспільстві
інтеракціонізм
психоаналіз
структуралізм
позитивізм

164. Автором теорії «дзеркального Я» є
Ч. Кулі
З. Фройд
П. Лазарсфельд
Р. Мертон

165. Що не входить до структури особистості за Дж. Мідом

I (Я) – імпульсивний, активний, творчий, рушійний початок особистості
Me (Мене) – нормативне Я, свого роду внутрішній соціальний контроль
Self («самість» людини, особистість)
Id (Воно) – комплекс потягів та витіснених бажань

166. «Дзеркальне Я» в концепції Ч. Кулі створюється через уявлення про те, як мене можуть зрозуміти інші індивіди (емпатична інтроспекція)
розуміння суспільства як частини природи
переживання людиною своєї самотності
віру в Бога

167. Напрямок в соціології та соціальній психології, який ґрунтується на інтерпретаціях символів людської поведінки, що несуть соціальну інформацію
символічний інтеракціонізм
психоаналіз
структуралізм
позитивізм

168. Що не входить до інтеракціонізму
символічний інтеракціонізм
рольові теорії
теорії референтної групи
психоаналіз

169. Поняття self («самість» людини) використовується представниками
позитивізму
неопозитивізму
символічного інтеракціонізму
марксизму

170. Група, до якої індивід відносить себе психологічно, і на цінності й норми якої він орієнтується
референтна
мала соціальна
велика соціальна
професійна

171. Засновником структурного функціоналізму вважають
Т. Парсонса
О. Конта

Г. Спенсера
М. Вебера

172. Представниками структурного функціоналізму є:

П.Сорокін, Т.Парсонс
Т.Парсонс, Р.Мертон
Л. Козер, П. Лазарсфельд
П.Сорокін, Ч. Кулі

173. Ідея «соціального порядку», тобто іманентне прагнення будь-якої системи підтримати власну рівновагу, узгодити між собою різні її елементи, домогтися злагодженості між ними є базовою для
структурного функціоналізму
символічного інтераціоналізму
феноменологічної соціології
етнометодології

174. Яка з теорій є загальною теорією соціальної дії як системи, яка самоорганізується
структурний функціоналізм
символічний інтераціоналізм
феноменологічна соціологія
етнометодологія

175. В якій з теорій поняття суспільства співвідноситься не з сукупністю індивідів, а з організованими формами взаємодії між людьми, які підтримуються соціальною системою, що прагне до стійкої рівноваги
структурний функціоналізм
символічний інтераціоналізм
феноменологічна соціологія
етнометодологія

176. Для Т.Парсонса сталим комплексом соціальних дій, які повторюються і взаємопов'язуються є
соціальна система
мала соціальна група
велика соціальна група
соціальна спільнота

177. До моделі системи дії, яка запропонована Т. Парсонсом, не входить така підсистема

культурна
соціальна
особистісна
наукова

178. Хто з соціологів зосереджується на дослідженні дисфункцій, поведінки, що відхиляється від суспільних норм, стану аномії, соціальних конфліктів, а не на соціальному порядку

Р.Мертон
Т. Парсонс
О. Конт
М. Вебер

179. Кому належить ідея конфліктності суспільства, яку можна подолати шляхом зміни соціальної структури і створення нових відповідних організацій

Р.Мертон
Т. Парсонс
О. Конт
М. Вебер

180. Розгляд суспільства як системи взаємопов'язаних структур, що складають його й утворюють єдине ціле, де всі елементи системи залежні один від одного в силу різних виконуваних ними функцій – ідея структурного функціоналізму
символічного інтеракціонізму
феноменологічної соціології
етнометології

181. Розуміння соціальних інститутів (держави, церкви, профспілок тощо) не як самостійних утворень, а як частин соціальної системи, що впливають на функціонування всього суспільства – позиція структурного функціоналізму
позитивізму
марксизму
неомарксизму

182. Визнання індивіда (діючої особистості) як основного елемента системи, який входить до соціальної структури суспільства через виконувану ним соціальну роль – позиція структурного функціоналізму
позитивізму

марксизму
неомарксизму

183. В основі соціального життя лежать норми й цінності; воно включає певні обов'язки людей і необхідність соціального контролю – положення структурного функціоналізму

позитивізму
марксизму
неомарксизму

184. Соціальні системи є інтегрованими і тяжіють до стабільності – позиція

Т. Парсонса
Дж. Міда
З. Фрейда
Ю. Габермаса

185. Дисфункції у суспільстві – це ненормальний, патологічний стан, який слід змінювати на соціальний порядок – позиція

Т. Парсонса
Дж. Міда
Е. Дюркгайма
Ю. Габермаса

186. Засновником феноменологічної соціології є

А. Шюц
Ю. Габермас
П. Лазарсфельд
Л. Козер

187. Соціальний світ – це повсякденний світ, який переживається й тлумачиться людьми як світ сенсів – позиція

А. Шюца
Ю. Габермаса
П. Лазарсфельда
Л. Козера

188. Завданням соціології є відкриття й систематизація загальних принципів організації повсякденного життя людей – положення

феноменологічної соціології
позитивізму
марксизму

неомарксизму

189. Людська суб'єктивність найповніше реалізується саме у повсякденному світі, тому соціологу слід зрозуміти процес становлення соціальних феноменів на основі суб'єктивного досвіду індивідів – позиція феноменологічної соціології

позитивізму

марксизму

неомарксизму

190. Осмислити соціальний світ у його суто людському бутті, з уявленнями, мотивами і цілями індивідів, які діють у цьому світі – завдання феноменологічної соціології

позитивізму

органіцизму

неомарксизму

191. Соціальний інститут, що забезпечує організацію діяльності та соціальних взаємодій, яка здійснюється через взаємно узгоджену систему стандартів поведінки для соціалізації індивідів

освіта

мораль

сім'я

культура

192. Коли є потреба виявити, наскільки спосіб життя сім'ї, її функціонування у визначених межах відповідає чи не відповідає тим чи іншим сучасним критеріям суспільства, то її вивчають як

соціальний інститут

малу соціальну групу

соціальну організацію

спільноту людей

193. Коли досліджують стосунки між індивідами, які складають сім'ю, то її вивчають як

соціальний інститут

малу соціальну групу

соціальну організацію

спільноту людей

194. Шлюб між одним чоловіком та однією жінкою

моногамія
екзогамія
полігамія
поліандрія

195. Цілеспрямована діяльність держави у сфері регулювання процесів відтворення населення
демографічна політика
соціальний захист
опіка
соціальне забезпечення

196. Сталі форми соціальної діяльності, які відтворюються в часі та просторі (наприклад, сім'я, право та ін.)
соціальні інститути
соціальні організації
соціальні групи
соціальні об'єднання

197. Прагнення до участі у владі або здійснення впливу на розподіл влади
політика
конкуренція
суперництво
протистояння

198. Здатність нав'язувати свою волю іншим та мобілізувати ресурси для досягнення поставленої мети
влада
повноваження
координація
менеджмент

199. Що не є тенденцією сучасної освіти:
демократизація суспільного життя та елітаризація освіти
міжнародна ізоляція
намагання підвищити престиж професії
комерціалізація освіти

200. Релігія виступає у суспільстві
соціальним інститутом
соціальним законом

соціальною спільнотою
соціальною організацією

201. Від якого латинського дієслова імовірно походить слово "релігія"?

грішити

з'єднувати

вчити

любити

202. Що означає інтегративна функція релігії?

релігія дає людям впевненість і надію

релігія вводить людей в оману

релігія людей об'єднує

релігія регламентує соціальні відносини

203. Процес, внаслідок якого всі сектори суспільства, культури, різні суспільні групи та окремі індивіди звільняються від релігійного світогляду та впливу

секуляризація

лібералізація

аномія

анархія

204. Релігійний ідеал, релігійні принципи, норми, релігійна спрямованість, релігійні цінності та ін. – структура

культу

релігійності

релігії

віри

205. Соціальний інститут, який покликаний забезпечувати виробництво та розподіл суспільного багатства

економіка

політика

держава

право

206. Закріплення і відтворення суспільних відносин, забезпечення інтеграції та згуртованості суспільства, регулювання і соціальний контроль – функції

соціальних організацій

соціальних спільнот

соціальних груп

соціальних інститутів

207. Процес, за якого певна суспільна потреба починає усвідомлюватись як загальносоціальна, а не приватна і для її реалізації в суспільстві встановлюються особливі норми поведінки, формуються відповідні ролі, готують кадри, виділяються ресурси
інституціоналізація
соціалізація
соціальний контроль
комунікація

208. Соціальні інститути, які займаються виробництвом, розподілом і обміном матеріальних благ, організацією праці, грошовим обігом тощо
економічні
політичні
виховні
культурні

209. Соціальні інститути, які пов'язані з виконанням функцій влади
економічні
політичні
виховні
культурні

210. Соціальні інститути, що стверджують, розвивають спадкоємність культури суспільства і передачу її наступним поколінням
культурні і виховні
сімейні
економічні
політичні

211. Нормативна функція релігії означає
нормування суспільного споживання
нормалізацію міжрелігійних відносин
запровадження норм церковного права
створення особливих норм поведінки в суспільстві

212. Яке твердження правильне
особа є об'єктом політики
особа є суб'єктом політики
особа є і об'єктом, і суб'єктом політики

особа поза політикою

213. Соціологія економіки вивчає

соціологічні методи виміру та аналізу соціальних процесів пов'язаних з економічною діяльністю людини на всіх рівнях системи соціально-економічних відносин

соціологічні методи виміру та аналізу соціальних процесів пов'язаних з діяльністю людини

соціологічні методи виміру та аналізу соціальних процесів, в яких бере участь людина

сутність діяльності людини

214. Засновують свою діяльність на чітких принципах, здійснюють управлінські і контрольні функції на підставі санкцій, пов'язаних із заохоченням і такі соціальні інститути

формальні

неформальні

організовані

впорядковані

215. До яких інститутів належать держава, армія, освіта тощо

формальні

неформальні

організовані

впорядковані

216. Соціальні інститути, які не мають чіткої нормативної бази, є результатом соціальної творчості та волевиявлення громадян, а соціальний контроль встановлюється за допомогою норм, закріплених у громадській думці, традиціях, звичаях

формальні

неформальні

організовані

впорядковані

217. Функція соціального інституту, яка полягає в регулюванні за допомогою норм, правил поведінки, санкцій дій індивідів у межах соціальних відносин

регулятивна

інтегративна

комунікативна

виховна

218. Функція соціального інституту, яка полягає в передачі індивідам знань, цінностей, норм правил поведінки, притаманних тій чи іншій соціальній спільноті
соціалізаційна
інтегративна
комунікативна
виховна

219. Порушення нормативної взаємодії соціального інституту з соціальним середовищем
дисфункція
аномія
колапс
хаос

220. Функції соціальних інститутів, які є офіційно незаявленими, але насправді здійснюються
латентні
формалізовані
структуровані
явні